

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyně JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **J. D.**, bytem S. 89, zast. Mgr. Davidem Zdeňkem, advokátem se sídlem Dlouhá 103, Hradec Králové, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, **o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2012, č. j. KUOK 93979/2012, ve věci přestupku,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2012, č. j. KUOK 93979/2012, **se ruší** a věc se žalovanému **vrací** k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 9.800 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou (chybné vyznačení právní moci na napadeném rozhodnutí nemělo vliv na včasnost žaloby) se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného, označeného v záhlaví. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 18. 9. 2012, č. j. SMOL/141407/2012/OARMV/PZP/Sla. Tímto rozhodnutím byl

žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 6 zákona č. 361/2000 Sb., kterého se dopustil žalobce tím, že dne 2. 12. 2011 v 10:10 hodin v obci O. na ulici N., ve směru jízdy k ulici t. M., řídil nákladní automobil značky Man, RZ X, kdy před křižovatkou ulice N. s ulicí t. M. zastavil před přechodem pro chodce, přičemž při opětovném rozjetí přehlédl chodkyni E. S., nar. ..., která započala přecházet s kočárkem vozovku ulice N. po uvedeném přechodu pro chodce ve směru zprava doleva z pohledu žalobce, kdy došlo ke střetu přední části vozidla s kočárkem, po kterém se kočárek převrátil na vozovku a z něho vypadlo přepravované dítě E. Ž., nar. ..., když současně došlo k pádu chodkyně E. S. na vozovku. Tímto svým jednáním žalobce porušil § 5 odst. 2 písm. f) zákona o silničním provozu. Za tento přestupek mu byla v souladu s § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a podle § 125c odst. 4 písm. e) zákona o silničním provozu uložena sankce – pokuta ve výši 4.000 Kč.

[2] Žalobce v žalobě namítal, že chodkyně do jeho jízdní dráhy vstoupila náhle, z boku a ve chvíli, kdy automobil v koloně pomalu projížděl přechodem pro chodce. Žalobce připouští, že chodkyni nejprve neviděl, což samo o sobě není v rozporu se závěrem, k němuž dospěly správní orgány obou stupňů, avšak současně tvrdil, že ji za daných okolností ani dříve vidět nemohl. Na rozdíl od správních orgánů, jimiž je z této okolnosti dovozována nepozornost či neukázněnost řidiče, žalobce poukázal na to, že okolí předmětné dopravní nehody a výhledové poměry z kabiny nákladního automobilu včasnější reakci neumožňovaly a že bylo též na chodkyni, aby si při přecházení vozovky počínala opatrněji a přinejmenším nepřecházela v tak těsné blízkosti nákladního automobilu. Na podporu tohoto tvrzení se žalobce v dosavadním správním řízení domáhal toho, aby bylo provedeno bližší zkoumání výhledových poměrů z kabiny jeho automobilu na místě samém, to znamená, aby byla postavena najisto otázka, kdy mohl žalobce chodkyni poprvé spatřit a zda vůbec bylo v jeho možnostech ji včas zaregistrovat a střetu zabránit. Žalobce nebyl žádným způsobem upozorněn také na to, že se správní orgán chystá vydat rozhodnutí, resp. žalobci nebyl nikterak vymezen časový prostor, v jehož rámci mohl navrhnout další důkazy, výhrady či jiné procesní návrhy. Žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, č. j. 15 Ca 258/2008. Žalobce je pouze veden snahou, aby jeho neúčast nebyla interpretována jako účelové vyhýbání se řízení, absolvoval výslech svědka a učinil důkazní návrh, jímž by byly odstraněny shora uvedené skutkové nejasnosti – výslechu se přitom dobrovolně zúčastnil, i když věděl, že jeho právní zástupce přítomen nebude. Správní orgán o dalším zamýšleném postupu, ani o tom, že má věc po skutkové stránce za objasněnou, žalobce neinformoval. Žalobce proto zvažoval další důkazní návrhy, například výslech jiných možných svědků, rozhodnutí správního orgánu I. stupně proto pokládal za předčasné. Naopak podle správních orgánů byl skutkový stav zjištěn úplně z výslechu nestranného svědka a pochybení žalobce bylo zcela evidentní. Žalobce byl také přesvědčen, že napadené rozhodnutí neodpovídalo smyslu zákonů, základním zásadám správního řízení ani ustálené rozhodovací praxi. Jediným podkladem pro zamítnutí žalobcem podaného odvolání se stala domněnka založená na výslechu pouze jednoho svědka, přičemž ani není zřejmé, kde tento svědek přesně stál a zda mohl celý nehodový průběh, včetně pohybu chodkyně před jejím vkročením do vozovky dobře vidět. Žalobce *a priori* nezpochybňuje svědkovu

věrohodnost, konstatoval však, že primární povinností správního orgánu je opatřit takové důkazy, aby byly zjištěny všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch žalobce, přičemž bylo nezbytné, aby vina byla nadevší pochybnost. Pouhý pravděpodobnostní úsudek, i kdyby bylo možné stupeň pravděpodobnosti označit za vysoký, nemůže v rozhodnutí obstát. V daném případě správní orgán I. stupně neopatřil dostatek podkladů pro to, aby bylo možné žalobce uznat vinným z přestupku a žalovaný pouze v obecné rovině přitakal jeho závěrům, aniž by se s námitkami v odvolání argumentačně vypořádal. Veškeré pochybnosti přitom odmítl úvahou, že chodci v zásadě mají právo přednosti před projíždějícími vozidly a že jakákoliv okolnost, která by zavinění řidiče relativizovala, zcela evidentně nenastala. Tomuto závěru nicméně nesvědčí žádné objektivní důkazy. Jediným provedeným důkazem je výslech svědka, ostatní navrhané důkazy – znalecký posudek nebo rekonstrukce na místě samém – nebyly provedeny pro nadbytečnost. Podle žalobce byla porušena ustanovení § 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu. Žalovaný faktický přezkum rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu ani neprovedl. Způsob, jakým bylo rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu vydáno, je v rozporu s běžnými zvyklostmi i ustálenou judikaturou. Porušení svých práv spatřuje žalobce především v tom, že správní orgán neavizoval, kdy bude rozhodnutí vydáno a nestanovil přiměřenou lhůtu, v jejímž rámci by žalobce byl oprávněn svá práva realizovat. Ani toto pochybení se nestalo předmětem přezkumu žalovaného, přestože žalobce odkázal na výše citované rozhodnutí Krajského soudu Ústí nad Labem. S ohledem na rychlost rozhodnutí a obecnost, resp. povšechnost použitých argumentů lze jen polemizovat nad tím, zda včasnost rozhodnutí nebyla pro žalovaného rozhodujícím zadáním na úkor skutečného přezkumu, tzn. na úkor zákonné podstaty suspenzivního devolutivního účinku, s nímž má být odvolání spojeno. Odůvodnění napadeného rozhodnutí na místo toho obsahuje celou řadu zástupných irelevantních postřehů, například hodnocení toho, kdy, za jakých podmínek, či právní pomoc se účastník řízení rozhodne vyhledat, eventuálně, kdy se rozhodne spolupráci s právním zástupcem rozvázat, správními orgány v žádném případě nepřísluší. Podpůrně žalobce uvedl, že správní právo (nemá-li řízení povahou kontradiktorní) by dle všech předpisů, které jeho základní pilíře upravují, mělo být v jakýchkoliv pochybnostech vykládáno ve prospěch občanů a takovým způsobem, aby nedošlo k porušení jejich práv. Je samozřejmě politováníhodné, že k dopravní nehodě, která je předmětem tohoto řízení, vůbec došlo a že se jednalo o střet nákladního vozidla s chodkyní, tato skutečnost však sama o sobě (bez dalšího) zavinění řidiče (*nota bene* možnost upírat mu řízení procesní práva) nezakládá. Podle žalobce je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, žalobce již v podaném odvolání vymezil důvody, pro které namítá nezákonnost postupu správního orgánu I. stupně a tyto důvody jsou podle jeho názoru zcela použitelné jako podklad a dodatek žalobních bodů uvedených v žalobě. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně a přiznání náhrady nákladů řízení.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobní námitky jsou z větší části velmi obecné a tudíž na ně nejde konkrétně reagovat. Pokud tedy žalobce namítal, že správní orgán neučinil šetření v patřičném rozsahu, měl a mohl v řízení navrhnout provedení dalších relevantních důkazů, což zcela zřejmě neučinil. Též námitka žalobce, že byl krácen na svých právech vyjádřit se k podkladům pro

rozhodnutí je zcela zavádějící a odporuje spisovému materiálu správního orgánu I. stupně, ze kterého je zřejmé, že ač byl žalobce přítomen u ústního jednání, na svá práva rezignoval. Lze konstatovat, že námitky uváděné v žalobě jsou totožné s námitkami, které žalobce uvedl v odvolání proti rozhodnutí prvostupňového správního orgánu. S těmito se žalovaný ve svém, žalobou napadeném rozhodnutí, podrobně vypořádal, na závěrech vyslovených nadále setrval a tímto na ně odkázal. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[4] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci při zahájení přezkumu napadeného rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) nejdříve zkoumal podmínky řízení a to, zda tu nejsou vady, ke kterým musí přihlédnout z úřední povinnosti. U přezkoumávání rozhodnutí o přestupku je soud povinen zkoumat, zda nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek před nabytím právní moci rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2005, č. j. 3 As 57/2004 – 39, č. Sb. NSS 845/2006, www.nssoud.cz).

[5] Podle § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie*.

[6] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 61/2010-89, www.nssoud.cz, *postih za přestupek je možný, jen jestliže rozhodnutí o něm nabylo ve lhůtě podle § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, právní moci*.

[7] V souzené věci se přestupek stal 2. 12. 2011 a právní moci nabylo žalobou napadené rozhodnutí dne 12. 12. 2012. Na napadeném rozhodnutí ve správním spise je sice vyznačena právní moc s datem nabytí 26. 11. 2012, avšak tato skutečnost je v rozporu s údaji ve správním spise. Podle otisku razítka žalovaného bylo napadené rozhodnutí předáno k doručení dne 14. 11. 2012. Podle správního spisu žalovaného a k napadenému rozhodnutí přiložené obálky byla zásilka uložena a připravena k vyzvednutí 15. 11. 2012. Podle údajů doručovatele byla zanechána výzva k vyzvednutí uložené zásilky s poučením o důsledcích nevyzvednutí nebo odmítnutí převzetí zásilky. Podle rubu obálky byla důvodem vrácení zásilky skutečnost, že zásilku nebylo možné vložit do schránky, přestože o tuto službu odesílatel požádal, s dovětkem *nemá schránku*. Na č. I. 22 spisu žalovaného je uvedena poznámka: *D. J., Š. 6, okres B.* (pozn. soudu: jméno a příjmení žalobce s uvedením adresy jiné než dosud uváděné). Na č. I. 22 správního spisu je přiložena plná moc, kterou udělil žalobce paní Ing. J. D. a na této plné moci je rukou napsaná věta: *dnešního dne 12. 12. 2012 jsem převzala rozhodnutí a podpis zmocněnkyně*. Podle obsahu plné moci šlo o žalobou napadené rozhodnutí. Z uvedeného je zcela zjevné, že žalobce (prostřednictvím zmocněnkyně) obdržel napadené rozhodnutí až 12. 12. 2012, teprve až tento den se dostalo objektivně do jeho dispoziční sféry.

[8] Pro doručení fikcí, resp. vyvratitelnou domněnkou podle § 24 odst. 1 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb., ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, resp. jeho doručení) nebyly splněny všechny podmínky podle § 23 odst. 4 správního řádu.

[9] Podle § 23 odst. 4 správního řádu *adresát se vyzve vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil.*

[10] K doručení napadeného rozhodnutí tzv. fikcí zdejší soud poukazuje na to, že dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu se písemnost považuje za doručenou fikcí v případě, že byla řádně uložena, včetně jejího vložení do domovní schránky, *pokud všechny podmínky uložení doručovacím orgánem splněny nebyly, pak nelze k tíži adresáta dovodit, že se písemnost považuje za doručenou. Opačný závěr by vedl k situaci, kdy by se podmínka vhození písemnosti do domovní schránky stala de facto fakultativní, neboť písemnost by byla doručena bez ohledu na její splnění* (srov. podrobné odůvodnění v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2011, č. j. 7 As 53/2011 – 77, www.nssoud.cz).

[11] Důsledkem této vady v doručování *de facto* nedošlo k doručení napadeného rozhodnutí žalobci dle ustanovení § 72 odst. 1 správního řádu a tím také k nabytí jeho právní moci. Nedostatek vložení písemností do schránky žalobce byl zhojen až převzetím napadeného rozhodnutí zmocněnkyní dne 12. 12. 2012. Postih žalobce za předmětný přestupek tak nebyl po datu 2. 12. 2012 v souladu s uvedenou judikaturou již možný.

[12] Pro úplnost soud konstatuje, že po zjištění, že nebyla zásilka doručena a k doručení napadeného rozhodnutí došlo až jeho převzetím zmocněnkyní, byl žalovaný povinen provést opravu ve vyznačení právní moci na napadeném rozhodnutí; avšak po zjištění, že napadené rozhodnutí nabylo právní moci až poté, co uplynula marně lhůta podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, byl žalovaný povinen z úřední povinnosti zahájit přezkumné řízení a napadené rozhodnutí za stávajícího stavu znění relevantních právních předpisů a judikatury zrušit a v souladu s § 76 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích a právním názorem podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2005, č. j. 3 As 57/2004 – 39, řízení zastavit.

[13] Vzhledem k výše uvedenému soud v souladu s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s. V dalším řízení je žalovaný právním názorem soudu v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.

[14] Soud přiznal v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. náhradu nákladů řízení úspěšnému žalobci, a to za tyto úkony právní služby: podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném v roce 2013, za převzetí věci a podání žaloby ve výši dvakrát 3.100 Kč (tj. 6.200 Kč), k této částce náležitě paušál ve výši 2 x 300 Kč (600 Kč) dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. a zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč za podání žaloby. Celková náhrada nákladů řízení činí 9.800 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 26. 8. 2014

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Lérová

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně